

Polvijärven kunnan lausunto Vuonoksen YVA-ohjelmasta

Elementis Minerals B.V. suunnittelee Vuonoksen rikastushiekka-alueen kapasiteetin kasvattamista, koska nykyiset altaat saavuttavat ympäristöluvan mukaisen maksimikorkeuden vuosina 2030–2032. Tavoitteena on mahdollistaa toiminnan jatkuminen vuoteen 2050 asti.

YVA-menettely

Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) tehdään YVA-lain (252/2017) mukaisesti. Menettely ei ratkaise lupia, vaan tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi. YVA-ohjelma määrittelee arvioinnin sisällön, vaihtoehdot ja menetelmät.

Tarkasteltavat vaihtoehdot

- VE0: Toiminta jatkuu nykyisellä luvalla, päättyy 2030–2032.
- VE1: Altaat korotetaan tasolle +126 m mpy, toiminta jatkuu vuoteen 2050.
- VE2a/VE2b: Kuivaläjitys uuteen altaaseen, joko pohjoispuolelle (VE2a) tai eteläosaan (VE2b).
- VE3: Rakennetaan kokonaan uusi rikastushiekka-alue pohjoispuolelle.

Vesienhallinnan vaihtoehdot

- PVE1: Purku Sysmäjärveen (nykyinen).
- PVE2a–c: Purku Viinijärven eri osiin.
- RVE1/RVE2: Raakaveden otto Viinijärvestä ja vanhasta avolouhoksesta.

Arvioitavat ympäristövaikutukset

- Vaikutukset väestöön, terveyteen, maaperään, vesiin, ilmaan, maisemaan, kulttuuriperintöön, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvarojen käyttöön.
- Erityisesti tarkastellaan pölyä, melua, pohjavesiä ja vesistökuormitusta.

Osallistuminen ja aikataulu

- YVA-ohjelma jätetään kesällä 2025, YVA-selostus valmistuu keväällä 2026, perusteltu päätelmä syksyllä 2026.
- YVA-menettelyn aikataulu ja sen eri osiot ilmenevät Vuonoksen rikastushiekan läjityskapasiteetin lisääminen ja vesienhallinnan ympäristövaikutusten YVA-ohjelma -liitteestä.

Polvijärven kunnan lausunto:

Polvijärven kunta korostaa Viinijärven merkitystä alueen luonnon, virkistystyksen, kulttuuriperinnön ja vesitalouden kannalta. Viinijärvi on paitsi ekologisesti arvokas vesistö, myös tärkeä osa kuntalaisten elinympäristöä ja identiteettiä.

Viinijärven vedenlaadun turvaamiseksi purkuputken osalta paras sijoitusvaihtoehto olisi nykyinen sijainti, eli että vedet johdetaan Sysmäjärveen.

Vuonoksen rikastushiekka-alueen YVA-ohjelmassa esitetyt purkuvesien johtamisvaihtoehdot Viinijärveen edellyttävät erityistä huolellisuutta ja varovaisuusperiaatteen noudattamista, sillä purkuvesien sisältämät aineet voivat heikentää Viinijärven vedenlaatua ja vaikuttaa sen pohjaeläimistöön, kalastoon ja vesikasvillisuuteen.

Polvijärven kunta edellyttää, että purkuputkien reitit ja rakenteet suunnitellaan siten, että ne eivät kulje pohjavesialueiden läpi tai aiheuta riskiä pohjaveden laadulle. Purkuvesien käsittely tulee toteuttaa parhaan saatavilla olevan tekniikan mukaisesti, ja vedenlaadun tarkkailun tulee olla jatkuvaa ja läpinäkyvää.

Viinijärvi on tärkeä virkistyskäytön, kalastuksen ja maiseman kannalta. Sen vedenlaadun heikkeneminen vaikuttaisi suoraan kuntalaisten hyvinvointiin. Polvijärven kunta pitää tärkeänä, että asukkaiden huoli ja paikallinen tieto otetaan huomioon YVA-menettelyn aikana.

Polvijärven kunta katsoo, että Viinijärven vedenlaadun turvaamisen tulee olla ensisijainen tavoite Vuonoksen rikastushiekka-alueen YVA-menettelyssä. Kunta edellyttää, että kaikki purkuvesien johtamiseen liittyvät vaihtoehdot arvioidaan ekologisten vaikutusten näkökulmasta, ja että Viinijärven suojeluarvot, vesiekologia ja kuntalaisten elinympäristö turvataan kaikissa suunnitteluratkaisuissa.

